

Esbós de tres oratoris

Carles Riba

Els tres Reis d'Orient

(Fragments)

[vv. 1-8]

Dormen tots tres sota una sola capa;
han menjat, han begut,
de savi cor beatament rigut
amb camellers i pòtols al taulell de l'etapa.
Per cada nit, inconfortable pont,
passen cap a un nou dia amb reial paciència;
un poc de llur closa ciència
cau dins el temps obscur que corre sota el son. [...]

[vv. 20-31]

Fan via els tres; sol, però, cadascun
amb imatges humanes que brusques obsedeixen
des dels anys exhaurits i dolçament cedeixen...
La terra és broixa al llarg del riu profund.
Els camellers rondinen
i els secretaris abominen
de no saber tanta esperança on va.
Déu, però, en cada instant, és un pur començar.
I ho aprèn qui recorda
camí de la naixença, no del cansat futur;
quan no mou els records un malmirros conjur,
sinó un sentit que estel i pas acorda. [...]

[vv. 50-90]

Fins que ja ve garriga
i oliverars polsosos i alguna torre antiga
coronant, fosca, un poblet i un tossal.
La línia de les neus queda lluny, fantasmal.
I més enllà de l'altre horitzó deu haver-hi
ja el mar vivent, per l'aire més lleuger que hi ha aquí.
Esperen trobar gent d'imperi,
informada i oberta; però no és així;
ans són ells el misteri,
que han travessat deserts per adorar un nadó
fill de Rei i alliberador
—i qui, guiat, el cerca ¿no el troba quan arriba?
Molts es torben; alguns riuen per sota el nas;

ja un secretari anota, reforçant la cursiva,
que el viatge ha estat un fracàs.
I en la nit del suburbi lladrucós, mentre folga
per les tavernes i els bordells
la tropa del seguici, ells,
els tres, hagut consell de la capa que els colga,
entenen que és de llei
que sobre un Fill de Rei a tres reis sigui el rei
qui procuri notícia.
I els la servirà el rei, amb un tan ric suport
de profetal report,
que no hi veuran malícia.

L'última tarda és prima i sense sol. L'estel
s'hi trasllueix, ja quasi sense cel
per declinar. Els tres formen la caravana:
han menjat, han begut,
a la taula reial cortesament rigut.
El camp se'ls dóna obert a dolça mida humana.
Fan cap, ja de vespre, al poblet.
L'estel s'atura al cim d'una casa —la casa:
entre el camp i un carreró estret,
la designa el quiet fulgor de l'alta brasa.
Al costat de la casa, sota l'esclat de brots
d'una grassa figuera, hi ha un pou, amb una dona
que treu aigua i que els mira d'un sol cop d'ull a tots,
acollint amb un pur llenguatge que no sona.
I entra dins, sense pressa, i en surt portant el Fill
i s'asseu al llindar. Que tot ha estat senzill! [...]

[vv. 114-144]

I vénen infants de les portes:
surten un a un i a borbolls,
però no com a folls,
sinó discretament; i per les sendes tortes
del camp en pugem més; i també les ciutats
n'envien, i els altres països;
i del fons nu dels temps encara no comptats
se'ls n'ajunten, amb rostres per endavant precisos:
descalços o abillats
com prínceps de pintura;
n'hi ha de blancs, de llors; d'adrets i iguals
i d'encongits per la gepa futura;
de grocs per fam i d'altres lluent com animals
que es crien per l'ensunya;
hi ha els de Judea i els de tot el món,
i en un angle, amb llur bell parlar, els de Catalunya.
Tots els infants en cercle immens hi són,
com infantats de nou per la Mare infantina,
tots voltant el tresor
per compartir-lo amb el Fill, que s'inclina

sobre els perfums i les pedres i l'or.
I l'infant d'ulls bonics que vaig ser, també hi era;
i em recordo de tot:
com vaig tastar, com tots, curios pres pel mot,
la mirra, amarga amb aroma estrangera.
I tinc, ben enfonyada, però he perdut la clau,
una turquesa dura, única pel seu blau;
i un robí, talment una espurna
de sang divina; i ara que em faig vell,
mai no me'l miro, roig sobre el desat anell,
que no hi vessi una lenta llàgrima taciturna.

[1954]

Esbós de tres oratoris